

Sygn. akt I.Ca 176/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Szostak - Szydłowska (spr.)
Sędziowie:	SSO Cezary Olszewski SSO Aneta Ineza Sztukowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Ewa Andryszczyk

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2015 roku w Suwałkach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda W. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Augustowie

z dnia 17 lutego 2015r., sygn. akt I C 569/14

oddala apelację;

Sygn. akt I Ca 176/15

UZASADNIENIE

Powód W. K. wystąpił przeciwko (...) S.A. V. (...) w W. z pozwem o zapłatę kwoty 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia za ból, krzywdę i cierpienie, będące następstwem zdarzenia z dnia 19.11.2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21.12.2013 r. do dnia zapłaty. Nadto wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu 19.11.2013 r. Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Ze stanowiska powoda, wynikało, że dniu 19.11.2013 r. został poszkodowany w wypadku komunikacyjnym. Wskutek zdarzenia powód doznał obrażeń ciała w postaci: skręcenia i naderwania odcinka szyjnego kręgosłupa, urazu głowy i urazu psychicznego. Powód podjął również leczenie w (...). Wywodził, iż utrzymujące się bóle głowy, karku i kręgosłupa, uniemożliwiają powodowi wykonywanie swobodnych ruchów, napięcie mięśni w tej okolicy powoduje natomiast dodatkowy ból i cierpienie, co stanowi istotny dyskomfort i znacznie utrudnia wykonywanie podstawowych czynności życia codziennego. W związku ze złym stanem fizycznym pogorszeniu uległa również kondycja psychiczna powoda. Przed wypadkiem powód nie miał problemów zdrowotnych

i prowadził aktywny tryb życia. Wskazał, iż pozwany uznał zasadę odpowiedzialności i wypłacił powodowi kwotę 800 zł tytułem zadośćuczynienia. W ocenie powoda przyznana kwota nie uwzględnia rzeczywistego rozmiaru szkody i doznanych cierpień.

Pozwany (...) S.A. V. (...) w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości. Domagał się również zasądzenia od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Pozwany nie kwestionował co do zasady swojej odpowiedzialności. Ze stanowiska pozwanego wynikało, że wypłacona powodowi kwota 800 zł tytułem zadośćuczynienia, zważywszy na zakres doznanych obrażeń, winna zrekompensować negatywne skutki natury psychicznej i fizycznej związane z przebytymi obrażeniami.

W toku postępowania sądowego pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo o kwotę 11.000 zł, domagając się zasądzenia na rzecz powoda kwoty 17.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21.12.2013 r. Powołał się na wydaną przez biegłego sądowego z zakresu neurologii opinię, określającą wartość uszczerbku na zdrowiu powoda w wysokości 10%. Wywiódł, iż pozwany ponosi odpowiedzialność za nie przyznanie powodowi zadośćuczynienia w ustawowym terminie. Pozwany jako profesjonalista winien był w taki sposób przeprowadzić przedsądowe postępowanie likwidacyjne, aby rzetelnie ustalić czy jest odpowiedzialny za szkodę, określić rozmiary szkody i przyznać adekwatne świadczenie odszkodowawcze.

Pozwany wniósł o oddalenie rozszerzonego powództwa w całości. Zakwestionował także zasadność naliczenia odsetek ustawowych za zwłokę w wypłacie dochodzonego roszczenia, z uwagi na fakt, iż dopiero na etapie postępowania sądowego ustalone zostały skutki wypadku.

Sąd Rejonowy w Augustowie wyrokiem z dnia 17 lutego 2015 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 569/14 zasądził od pozwanego (...) SA V. (...) w W. na rzecz powoda W. K. tytułem zadośćuczynienia kwotę 10.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty, w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 19.11.2013 r. w m. B. doszło do zdarzenia drogowego, w którym M. K., kierujący samochodem m-ki F. (...) nr rej. (...), nie zachował bezpiecznej odległości od pojazdu poprzedzającego i najechał na tył pojazdu marki M. (...) nr rej. (...), którym kierował W. K.. Sprawca został ukarany mandatem karnym.

Sprawca szkody M. K. posiadał ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. V. (...) w W. Przedmiotowe towarzystwo uznało odpowiedzialność odszkodowawczą i wypłaciło powodowi W. K. kwotę 800 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Przedmiotowa okoliczność pozostaje bezsporna pomiędzy stronami.

W skutek wypadku powód doznał urazu głowy i kręgosłupa szyjnego. W chwili zdarzenia był zapięty pasami. Po zdarzeniu nie był hospitalizowany. Nie przebywał również na zwolnieniu lekarskim, odpoczywał w domu. Korzystał trzykrotnie z porad specjalistów. Po zdarzeniu zasięgał porady neurologicznej i ortopedycznej. Wykonany rezonans kręgosłupa wykazał uszkodzenie 3 kręgów szyjnych, skutkiem czego jest odczuwany ból ręki oraz karku-szyi, odczuwa (...) w głowie. Podał, iż nie skierowano go na żadne leczenie ani rehabilitację. Prywatnie bez zlecenia lekarskiego korzystał z masażu. Zażywa leki przeciwbólowe (przez okres 7 miesięcy zażywał silne leki przeciwbólowe przepisane przez lekarza, obecnie zażywa leki dostępne bez recepty) oraz leki na przepływ krwi w mózgu, związane z (...) w głowie. Leki przyjmuje w dalszym ciągu i nie ma żadnej poprawy. Odczuwa (...) w głowie, bóle karku oraz boli go prawa ręka. Przed wypadkiem nie korzystał z porad specjalistów, były sporadyczne wizyty u lekarza rodzinnego. Przed wypadkiem odczuwał bóle kręgosłupa lędźwiowego. Kilka lat leczył się z powodu bólów kręgosłupa lędźwiowego. Miał w związku z tym robiony rezonans magnetyczny i stwierdzono zwyrodnienie tego odcinka kręgosłupa. Leczenie doznanej krzywdy, charakteru następstw naruszenia, stosunków majątkowych zobowiązanego, stopnia jego winy itp.

Sąd Rejonowy wskazał, że w myśl art. 322 k.p.c., jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Powyższy przepis umożliwia sądowi (tzw. ius moderandi) tj. uwzględnienie żądania pozwu, chociaż żądana przez powoda kwota nie jest możliwa do ścisłego udowodnienia. W

przedmiotowej sprawie nie ulega – zdaniem Sądu Rejonowego - wątpliwości, iż powód wskutek zdarzenia z dnia 19.11.2013 r. doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 10%. Brak jest racjonalnych podstaw aby kwestionować ustalenia biegłej dokonane w niniejszej sprawie, zważywszy na fachową i specjalistyczną wiedzę, którą legitymuje się biegła.

Uwzględniając wszystkie powyższe okoliczności roszczenie powoda z tytułu zadośćuczynienia, Sąd ocenił jako co do zasady usprawiedliwione, zważywszy na odniesione obrażenia ciała, uniemożliwiające czasowo normalną egzystencję, doznane cierpienia fizyczne oraz psychiczne. W ocenie Sądu Rejonowego, żądana przez powoda kwota zadośćuczynienia określona na sumę 17.000 zł jawi się jako zbyt wygórowana i nieadekwatna do odniesionych przez powoda obrażeń oraz faktu, iż nie był on hospitalizowany oraz nie przebywał na zwolnieniu lekarskim. Nie korzystał także z pomocy psychologicznej i psychiatrycznej. Zauważyć należy, iż powód po wypadku bez przeszkód kontynuował swoją pracę zawodową, wykonując obowiązki organisty. Powód nie wymagał i nie wymaga opieki osób trzecich. Podkreślić należy, iż z opinii biegłej jednoznacznie wynika, że doznane urazy nie wpłyną na pogorszenie stanu zdrowia w przyszłości. Rokowania na przyszłość są dobre. W tym stanie rzeczy, Sąd Rejonowy uznał roszczenie za zasadne do kwoty 10.000 zł. Suma ta uwzględnia doznane urazy fizyczne i psychiczne przez powoda, ustalony uszczerbek na zdrowiu w wysokości 10%, a także okoliczność, iż pourazowe bóle głowy są wynikiem przebytego urazu komunikacyjnego, jak również zespół bólowy kręgosłupa szyjnego jest wywołany m.in. zmianami pourazowymi.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. na rzecz powoda W. K. tytułem zadośćuczynienia kwotę 10.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21.12.2013 r. do dnia zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł mając na uwadze art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...)w zw. z art. 481 § 1 kc, zasądzając je od dnia wydania przez ubezpieczyciela decyzji o przyznaniu zadośćuczynienia.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy oddalił powództwo jako bezzasadne. Należy wskazać, iż roszczenie powoda o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu 19.11.2013 r., nie może się ostać w świetle całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności treści opinii biegłej sądowej. Z opinii biegłej niezbieżnie wynika, że doznane urazy nie wpłyną na pogorszenie stanu zdrowia powoda w przyszłości. Rokowania na przyszłość są pomyślne. Codzienne osobiste i społeczne funkcjonowanie powoda nie było i nie jest istotnie zaburzone.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł powód W. K., zaskarżając je w części oddalającej powództwo. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. - poprzez niepełną i nieprawidłową ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na:

- przyjęciu, że wypadek z dnia 19 listopada 2013 r. spowodował w życiu powoda jedynie niewielkie dolegliwości fizyczne, krótkotrwałe leczenie nieoparte hospitalizacją powoda oraz inne skutki, które praktycznie nie spowodowały powoda istotnych dolegliwości, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodów nie daje podstaw do takich ustaleń;
- przyjęcie, że 10% uszczerbek na zdrowiu stwierdzony przez biegłego sądowego zakresu neurologii nie stanowi podstawy do przyznania powodowi zadośćuczynienia na poziomie przez niego dochodzonym;
- wyprowadzeniu z niego nielogicznych i sprzecznych z doświadczeniem życiowym wniosków wyrażających się w ustaleniu, że zdarzenia z dnia 19 listopada 2013 r. nie skutkowały trwałymi negatywnymi następstwami w życiu powoda, które powodowały powstanie krzywdy uzasadniającej przyznanie zadośćuczynienia w kwocie nie mniejszej niż 17.000,00 zł, ponad kwoty wypłacone w przedsądowym postępowaniu likwidacyjnym;. prawa materialnego a to:

2. prawa materialnego, a to art. 445 § 1 k.c. poprzez uznanie, że kwota 7.000,00- zł - ponad kwoty wypłacone w przedsądowym postępowaniu likwidacyjnym przewyższać będzie adekwatne zadośćuczynienie pieniężne za

doznaną przez powoda krzywdę w sytuacji, gdy zważywszy na wagę indywidualnych okoliczności decydujących o rozmiarze doznanej przez powoda krzywdy w rozumieniu art. 445 § 1 k.c., odpowiednie zadośćuczynienie stanowić będzie dla powoda kwota 10.000,00- zł ponad kwoty wypłacone w przedsądowym postępowaniu likwidacyjnym.

W związku z powyższym wniósł o zmianę orzeczenia w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 7.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za ból, krzywdę i cierpienie będące następstwem zdarzenia z dnia 19.11.2013 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21.12.2013 r. do dnia zapłaty, o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda pełnych kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie i na podstawie tych ustaleń wywiódł słuszne wnioski, które legły u podstaw zaskarżonego orzeczenia, ustalenia te Sąd Odwoławczy uznaje za własne. Także wywód prawny dokonany przez Sąd pierwszej instancji jest trafny. Zarzuty apelacyjne zarówno dotyczące naruszenia prawa procesowego i w części materialnego Sąd uznał za niezasadne.

Przede wszystkim wskazać należy, że Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. W myśl powołanego przepisu, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. W orzecznictwie trafnie przyjmuje się, iż - jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym - to ocena taka nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów wymaganej normą art. 233 § 1 k.p.c. Ocena taka musi się ostać nawet, gdyby z materiału tego w równym stopniu dały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku braku logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie przeprowadzono wbrew zasadom doświadczenia życiowego, ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być skutecznie podważona (wyrok SN z dnia 27 września 2001 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906).

W niniejszej sprawie apelujący powoływał się jedynie na swoje przekonanie, iż stan faktyczny w istocie był odmienny niż ustalony przez Sąd. Nie wskazał przy tym przyczyn dyskwalifikujących ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd pierwszej instancji w tym zakresie. Nie podał więc, jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając ich wiarygodność i moc dowodową (por. orzeczenia SN z dnia 23 stycznia 2001 r. (...) LEX 52753, z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX 53136).

Apelujący forsując wynikające jedynie z zeznań powoda okoliczności faktyczne, iż w wyniku wypadku doznał on uszkodzenia trzech kręgów szyjnych oraz że do chwili obecnej odczuwa on skutki wypadku w postaci niesprawności ręki, a także nadal się leczy zażywając środki przeciwbólowe, nie uwzględnił, iż twierdzenia te pozostają w oczywistej sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym.

W szczególności z opinii biegłej z zakresu neurologii K. J. (opinia k. 124-127) wynika, że stwierdzone w badaniu (...) kręgosłupa szyjnego drobne zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatia kręgów C5-C6 nie powstały w wyniku urazu z dnia 19 listopada 2013 r., a zatem zmiany kręgosłupa szyjnego powoda nie są w żadnym razie następstwem tego zdarzenia drogowego. Wbrew twierdzeniom powoda, skutkiem wypadku nie były żadne zmiany struktur anatomicznych mózgowych, struktur czaszki czy kręgosłupa szyjnego, w szczególności uszkodzenie trzech kręgów szyjnych, a jedynie zespół bólowy głowy i okolicy szyjnej. Stwierdzone zaś schorzenie (zespół bólowy) po części wynika także ze zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych, za które w żaden sposób nie odpowiada sprawca wypadku, a w konsekwencji także pozwany. Opinia nie potwierdziła też, aby skutkiem wypadku była jakakolwiek niesprawność ręki powoda. Opinia biegłej z zakresu neurologii K. J. nie była skutecznie kwestionowana przez żadną ze stron. Także dokumentacja medyczna nie wskazuje na prawdziwość twierdzeń powoda o istniejących także obecnie skutkach wypadku, gdyż w

historii choroby powoda z poradni neurologicznej podczas trzeciej z wizyt powoda, tj. już w dniu 27 czerwca 2014 r., jednoznacznie zapisano „zakończono leczenie”.

Nie uwaga także wątpliwości, zdaniem Sądu Okręgowego, że również art. 445 § 1 k.c. został zastosowany trafnie. Przepis art. 445 § 1 k.c., którego naruszenie zarzuca skarżący, daje podstawę do przyznania poszkodowanemu odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia poszkodowanego w następstwie czynu niedozwolonego.

Bogate orzecznictwo na tle stosowania tego przepisu wypracowało kryteria brane pod uwagę przy określaniu wysokości należnego zadośćuczynienia. Wyważenie odpowiedniej kwoty, w relacji do okoliczności sprawy, należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. Zarzut niewłaściwego określenia wysokości zadośćuczynienia mógłby być uwzględniony tylko wtedy, gdyby nie zostały wzięte pod uwagę wszystkie istotne kryteria, wpływające na tę postać kompensaty, bądź też gdyby sąd uczynił jedno z wielu kryteriów, decydujących o wysokości zadośćuczynienia, elementem dominującym. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2000 r., III CKN 536/98, LEX 6942276, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2002 r., II CKN 605/00, LEX 484718, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2002 r., III CKN 1037/00, LEX 56905). Wynika z tego, że określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia stanowi istotne uprawnienie sądu meriti i w tym zakresie dysponuje on swobodą decyzyjną. Nie oznacza to jednak dowolności w określaniu należnego zadośćuczynienia, a przyznanie go przez sąd w wysokości nieodpowiedniej do wszystkich okoliczności, stanowiących podstawę jego ustalenia (zbyt wysokiej lub zbyt niskiej) narusza art. 445 § 1 k.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2002 r., II CKN 605/2000 oraz z dnia 27 lutego 2004 r., V CK 282/2003).

Jak wyżej podkreślono, u powoda nie stwierdzono urazu struktur anatomicznych czaszki ani kręgosłupa, jak również uszkodzenia struktur mózgowych a jedynie zespół bólowy głowy i kręgosłupa szyjnego. Niewątpliwie powód odczuwał skutki wypadku przez dłuższy czas, bo przez 7 miesięcy, ale leczenie zostało już zakończone, nie wymagało żadnej hospitalizacji, zabiegów operacyjnych, jedynie kilku wizyt lekarskich u neurologa i leczenia farmakologicznego. Powód nie korzystał z rehabilitacji, nie stwierdzono u niego uszczerbku zdrowia psychicznego. Nie bez znaczenia jest także okoliczność, że powód podczas leczenia nie wymagał pomocy osób trzecich, samodzielnie dawał sobie radę w życiu codziennym, choć bezsprzecznie ból odczuwał. Stwierdzony rozstrój zdrowia miał charakter przejściowy, a twierdzenia powoda zawarte w apelacji, że nadal odczuwa skutki kolizji są gołosłowne i nie poparte żadnymi dowodami, czy to opinią biegłego czy też dokumentacją medyczną.

Powyższe okoliczności, trafnie wskazywane także przez Sąd Rejonowy, nie pozwalają na podzielenie zarzutów apelacji o rażąco zaniżonym zadośćuczynieniu. Określając ostatecznie wysokość zadośćuczynienia należnego powodowi na kwotę 10.800,00 zł (oczywiście uwzględniając dotychczas wypłaconą kwotę), Sąd Rejonowy w sposób uprawniony uwzględnił w tym zakresie okoliczności sprawy, w tym przede wszystkim zakres cierpień fizycznych i psychicznych powoda, przejściowe skutki zdarzenia, sposób leczenia i jego wpływ na dotychczasowe życie powoda.

Reasumując, Sąd Okręgowy nie dopatrywał się naruszenia art. 445 § k.c. ani też naruszenia art. 233 k.p.c. przy ustalaniu należnego powodowi zadośćuczynienia. W ocenie Sądu Okręgowego, przyznana ostatecznie przez Sąd Rejonowy kwota zadośćuczynienia w okolicznościach niniejszej sprawy jest adekwatna do doznanej krzywdy i uwzględnia wszystkie kryteria, które Sąd winien brać pod uwagę przy ustalaniu zadośćuczynienia. W żadnym razie wniesiona apelacja nie prowadzi do wniosku, iż kwota zadośćuczynienia jest rażąco zaniżona, a tylko wówczas uzasadniona byłaby ingerencja sądu odwoławczego w wysokość zadośćuczynienia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że nie ma podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku, wobec czego apelacja podlegała oddaleniu na zasadzie art. 385 k.p.c.